

ရန်ကုန်
စာပေ

မင်းရွှေမင်း

|တောင်ကုတ်|

အသည်းထဲမှဟစ်ကြွေးသံနှင့်

အခြားဝတ္ထုတိုများ

စာရေးသူ၏ အမှာ

ချစ်ခင်လေးစားရပါသော စာဖတ်ပရိသတ်များအားလုံး မင်္ဂလာပါ။ စာဖတ်ပရိသတ်များ အနေဖြင့် ဤစာအုပ် ‘အသည်းထဲက ဟစ်ကြွေးသံ နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ’ စာအုပ်ကို ဖတ်ကြားနေသည့် အချိန်နှင့် ဖတ်ကြားပြီးသွားသည့် အချိန်များ တွင် စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ ကျန်းမာခြင်းများ နှင့် ပြီးပြည့်စုံနိုင်ကြပါစေဟူ၍ ဦးစွာပထမဆုတောင်း မေတ္တာပို့သလိုက်ပါသည်။ ။

ဤစာအုပ်တွင် ပါရှိသော အကြောင်းအရာအားလုံးသည် စာရေးသူ ၏ ဘဝခရီးလမ်းတစ်လျှောက် တွေ့ကြုံကြားသိခံစားခဲ့ရသမျှသော အကြောင်းအရာဖြစ်ရပ်မှန် ဇာတ်လမ်းများ ဖြစ်၍ စာဖတ်သူတို့ သိရှိခံစား သုတရသပွားများ နိုင်ကြစေရန် ရည်ရွယ်လျက် ဖွဲ့ဆိုရေးသားထားသော ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းများ ဖြစ်၏။ စာဖတ်သူတို့ အထူးစိတ်ဝင်စားကြ လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ ။

စာရေးသူသည် ၁၉၄၆-ခုနှစ် ဧပြီလ (၉)ရက်နေ့တွင် တပ်တော်(ကြည်း)တပ်၌ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်၍ တပ်မတော်သားဘဝဖြင့် ဒေသအနှံ့သွားလာလှုပ်ရှားရင်း ပြည်သူတို့ ၏ ဘဝကို အနီးကပ်လေ့လာ၍ ကြုံတွေ့သိခဲ့ရသမျှအကြောင်းအရာများကို စာဖတ်သူတို့ သိရှိခံစားဗဟုသုတပွားများ နိုင်ကြစေရန် မဂ္ဂဇင်း ဂျာနယ်စာစောင် အသီးသီးတို့ ၌ ဝတ္ထုကဗျာဆောင်းပါးများ စွာတို့ ကို ပါဝင်ရေးသားခဲ့သည် မှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်

စ် မတ်လထုတ် ချိုတေးရှင်မဂ္ဂဇင်း၌ "စစ်ထွက်သူ" ကဗျာဖြင့် စာပေနယ်သို့ ခြေချခဲ့ပြီး ယနေ့အထိ စာမျိုးစုံကို ရေးသားလျက်ရှိရာ စာရေးသူ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီးသော စာအုပ်များမှာ (၁) ပီတိမျက်ရည်နှင့် တခြားဝတ္ထုတိုများ (၁၉၉၇)၊ (၂) ချစ်မိမာန်မယိုင်လဲစေဖို့ (အိမ်ထောင်ရေးပညာပေး) ၂၀၀၄၊ (၃) အောင်မြင်ကျော်ကြားမြန်မာ့စာပေပညာရှင်ကြီးများ (၂၀၀၆) (၄) ချစ်မိမာန်မယိုင်လဲစေဖို့ (အိမ်ထောင်ရေးပညာပေး ဒုတိယ အကြိမ် - ၂၀၁၁)၊ (၅) စိတ်ပျော်ရွှင်စရာ ဟာသကမ္ဘာ (၂၀၁၃)၊ (၆) သက်ရှည်ကျန်းမာဟာသပဒေသာ (၂၀၁၄) နှင့် ယခုအသည်းထဲကဟစ်ကြွေးသံနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ (၂၀၁၅) စာအုပ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ ။ ထို့အပြင် ကဗျာပေါင်းချုပ်တစ်အုပ်နှင့် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်စာအုပ်ကိုလည်း ထုတ်ဝေရန်စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်ပါ၍ ဖတ်ရှုအားပေးကြရန် ကြိုတင်အသိပေးထားလိုက်ရပါသည်။ ။

ယခု စာဖတ်သူတို့ လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သော "အသည်းထဲကဟစ်ကြွေးသံနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ" စာအုပ်ပါဝတ္ထုများမှာ မြဝတီ၊ ငွေတာရီ၊ ရောင်ပြန်၊ မနုစာရီ၊ သောကြာ ရိုးမလှိုင်း၊ ရွှေပြည်ဝန်နှင့် အခြား မဂ္ဂဇင်းပေါင်းစုံတို့၌ ပါရှိခဲ့ပြီးသော ဝတ္ထုများ ထဲမှ စာဖတ်သူတို့ စိတ်ကြိုက်တွေ့ရှိမည့် ဝတ္ထု (၁၅) ပုဒ်ကို လက်ရွေးစင်များ အဖြစ် သီးသန့်ရွေးချယ်ထုတ်ဝေတင်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်၍ စာဖတ်သူတို့ ကြိုက်နှစ်သက်ကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ ။ ဤဝတ္ထု(၁၅)ပုဒ်ထဲမှ (၁၅)ပုဒ်လုံးကိုဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး(၁)ပုဒ်လောက်ကိုပင်ဖြစ်စေ စာဖတ်သူတို့ ဖတ်ရှုနှစ်သက်၍ သုတရသတစ်စုံတစ်ရာ ရရှိခံစားရပြီး အားရကျေနပ်မှုရှိသွားသည် ဆိုလျှင်ပင် စာရေးသူအနေဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရေးသားထုတ်ဝေရကျိုးနပ်ပြီး အားရကျေနပ်၍ ဝမ်းသာပီတိ ဖြ

စံရမည်ပင်ဖြစ်သည်။ ။

ဤစာအုပ်ထုတ်ဝေနိုင်ရေးအတွက် အဘက်ဘက်မှ ဝိုင်းဝန်းအားပေးကူညီကြသော စာပေမိတ်ဆွေများ နှင့် စာအုပ်များ ထုတ်ဝေတိုင်း အမြဲမပြတ် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ မညည်းမညူ ခွင့်ပြုအားပေးလိုက်လျောပေးတတ်သော ချစ်ဇနီးဒေါ်ကျင်ရွှေ၊ သားမောင်မင်းသူရ (ကာတွန်းမင်းသူရ) သားမောင်မင်းဇော် သမီးမဂျူးဂျူးတို့ နှင့် အတူ ဤစာအုပ်ပါဝတ္ထုများ ဤစာအုပ်ကိုထုတ်ဝေပေးသော ရန်အောင်စာပေမှ ဆရာတိုးထက် နှင့် ဆရာမချယ်ရီအောင် အပါအဝင် တာဝန်ရှိသူများ အားလုံးတို့ ကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းတင် အပ်ပါသည်။ ။

စာဖတ်ပရိသတ်များ အနေဖြင့်လည်း ဤစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို ဖတ်ရှု၍ တန့်န့်အရသာခံစားကြရပြီး သုတရသများ စွာတို့ ကို ရရှိကြ၍ နှလုံးဟဒယ လွန်ရွှင်ပျလျက် သက်ရှည်ကျန်းမာ ရွှင်လန်းနိုင်ကြပါစေ။

**စာဖတ်ပရိသတ်များကို အစဉ်လေးစားလျက်
မင်းရွှေမင်း (တောင်ကုတ်)**

လိုရာဆုတောင်း ပြည့်ပါတယ်

လိုရာဆုတောင်းပြည့်ပါတယ်

"ကဲ....မိန်းမရေ မြန်မြန်လုပ်ကွ၊ ပြီးရင်သွားကြရအောင်"

"ဪ.....ဟုတ်ကဲ့ လာပါပြီ၊ အစ်ကိုမောင်ရေ၊ ကဲသားလေးကိုဇော်

မပြီးသေးဘူးလား၊ မြန်မြန်လုပ် ဟိုမှာ ဖေဖေကြီးခေါ်နေပြီ သွားမယ် လာ "

အိမ်ရှေ့ခန်းမှ ဦးရွှေမောင်၏ အော်ခေါ်သံကြောင့် မီးဖိုချောင်ထဲ၌ အလုပ်ရှုပ်နေကြသော ဇနီးသည် ဒေါ်ကျင်ရွှေနှင့် သားဖြစ်သူ မောင်မင်းဇော်တို့ နှစ်ဦး အိမ်ရှေ့ဘက်သို့အပြေးအလွှား ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ။

"ကဲ....လာလာ မြန်မြန်သွားကြရအောင် သိပ်မိုးချုပ်သွားရင် မကောင်းဘူး၊ ပြီးတော့ မြို့ထဲကိုလည်း တစ်ပတ်လောက် လျှောက်ကြည့်ချင်သေးတယ်ကွ"

"ဟုတ်ကဲ့ပါ အစ်ကိုမောင်ရယ်၊ အစ်ကိုမောင်ရဲ့ သဘောပါပဲ။ ကဲ ကြွကြွ"

ဦးရွှေမောင်တို့ သားအမိ သားအဖသုံးယောက်တို့ မှာ ညနေစာ စားသောက်ပြီး၍ ဘုရားဖူးရင်း လမ်းလျှောက်ရင်း ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ။ ဦးရွှေမောင်သည် တောင်ကုတ်ဇာတိဖြစ်သော်လည်း တောင်ကုတ်မြို့နယ်နှင့် ကင်းကွာနေခဲ့သည် မှာ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ခန့် ကြာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မရောက်ဖြစ်ခဲ့။ သို့သော် လွန်ခဲ့သောအနှစ် (၃၀) ခန့်လောက်က သူ၏ သားရတနာများကို သူ့မွေးရပ်ဇာတိ၊ ရွာမကျေးရွာ၌ ရှင်သာမဏေပြုရန် တစ်ခေါက်ရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ ။ ဦးရွှေမောင် ယခုတစ်ခေါက် ရောက်လာရခြင်း အကြောင်းရင်းမှာ လည်း အသက် (၈၅) နှစ်ကျော်နေပြီဖြစ်သော သူ၏ ဖခင်ကြီး အသည်းအသန် မမာမကျန်းဖြစ်နေ၍ လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ။

ဦးရွှေမောင်သည် တောင်ကုတ်မြို့သို့ ရောက်လာတိုင်း မြို့ကျက်သရေဆောင် သမိုင်းဝင်ဖောင်တော်ဦးစေတီတော်မြတ်ကြီးအား အမြဲတမ်း ဖူးမြော်လေ့ရှိသည်။ ။ ယခုလည်း စကားတပြောပြောဖြင့် လမ်းလျှောက်

လာခဲ့ကြရာ ဘုရားရင်ပြင်သို့ ရောက်ခဲ့ကြပြန်သည်။ ။ ယခင်က ဘုရားရင်ပြင်ရှေ့မြေကွက်လပ်ကြီးတွင် ခံညားထည်ဝါလှသော ဓမ္မာရုံကြီးက ကျက်သရေရှိစွာဖြင့် နေရာယူထားပြီးဖြစ်သည်။ ။ ဘုရားဖူးဧည့်သည်များ စိတ်နှလုံးကြည်နူးချမ်းမြေ့စရာပင်။ ဦးရွှေမောင်တို့ မိသားစုလည်း ဓမ္မာရုံအတွင်း ဦးစွာပထမ ဝင်ရောက်လေ့လာခဲ့ပြီး စေတီတော်မြတ်ကြီးအား လက်ျာရစ်ပတ်၍ ပူဇော်သဒ္ဓါပွားကြသည်။ ။ ရောက်တုန်းရောက်ခိုက်အားရ အောင် ဖူးကြသည်။ ။

"ဖေဖေ သားတစ်ခု မေးချင်တယ်"

"ဪ.....မေးပေါ့သားရဲ့ ၊ မေးမှ သိမှာ ပေါ့။ သား ဘာသိချင်လဲမေးလေ"

"သား ပထမဆုံးသိချင်တာကတော့ တောင်ကုတ်မြို့လို့ ဘာဖြစ်လို့ ခေါ်တာလဲ၊ ပြီးတော့ အခုသားတို့ ဖူးနေရတဲ့ ဆုတောင်းပြည့် ဖောင်တော်ဦးစေတီတော်မြတ်ကြီးကို ဘယ်တုန်းက တည်ထားခဲ့ကြတာလဲ၊ သမိုင်းဝင်ဘုရားပဲလားဟင် ဖေဖေ"

မောင်မင်းမင်းဇော်က သူသိချင်သည် များကို သွက်လက်ဖျတ်လတ်စွာ မေးလိုက်သဖြင့် သူ့ဖခင်ဦးရွှေ မောင်က သဘောကျနှစ်ခြိုက်စွာပြုံးလိုက်ပြီး

"အေး သား သိပ်တော်တယ်။ ဒါသိသင့်သိထိုက်တဲ့ မေးခွန်းတွေပဲပေါ့ကွာ။ ငါ့သား တော်တယ်ကွာ။ ကဲ ဖေဖေပြောပြမယ်။ ဟောဒီ မေမေကြီးလည်း မှတ်ထားဦးနော်"

"အောင်မယ်လေး နားထောင်နေပါတယ် အစ်ကိုမောင်ရယ် ပြောသာပြောစမ်းပါ"

"ကောင်းပြီ။ ပြောမယ် ပထမဆုံးအနေနဲ့ တောင်ကုတ်မြို့လို့ ဘာကြောင့် ခေါ်ရလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို အရင်ဖြေမယ်။ အင်း...ဒီမေးခွန်းကတော့ တော်တော်ကျယ်ပြန့်တယ်ကွာ၊ သမိုင်းအရာတွေ၊ ရာဇဝင်ဆရာတွေ၊ ပါးစပ်ရာဇဝင်တွေကတော့ အများကြီး ပုံပြင်တွေကလည်း အများကြီးပါပဲကွာ၊ ဒါပေမဲ့ ဖေဖေက အထောက်အထား ခိုင်လုံတိကျတဲ့ အဖြေကိုပဲ ပြောပြမယ်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအတွဲ (၅/တောင်)အရ ပြောပြရမယ်ဆိုရင် ရခိုင်ရိုးမတောင်ကို တောင်ကုတ်မြို့မှ နေ၍ ကြည့်လျှင် တောင်ကုတ်မြို့ဘက်သို့ကုတ်၍ ဆင်းလာသယောင်ယောင် ရှိသည် ကို အစွဲပြု၍ ၎င်းအရပ်ကိုလည်း တောင်ကုတ်ဟု ခေါ်ကြသည် လို့ ဖွင့်ဆိုထားတာကို ဖေဖေတို့ လေ့လာ ဖတ်ရှုခဲ့ရတယ် သားရဲ့ "

"ဟာ ဖေဖေကလည်း မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းမှာ ပါတယ်ဆိုတော့ ဒါအမှန်ပဲပေါ့။ အခြားဘယ်လိုများ ဖွင့်ဆိုထားကြသေးလို့ လဲ ဖေဖေရဲ့ "

"အင်း...ဖွင့်ဆိုကြတာတွေကတော့ အများကြီးပေါ့သားရယ်၊ ကဲပါ အဲဒါတွေကိုတော့ နောက်မှ ပဲ အေးအေးဆေးဆေး ပြောပြမယ်။ အခု ဖေဖေဆက်ပြောမှာ က သားရဲ့ ဒုတိယမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ဒီဖောင်တော်ဦး စေတီတော်မြတ်က သမိုင်းဝင်ဘုရားလားတဲ့ ။ ဟုတ်တယ်နော်။ ကဲ... ဖေဖေပြောပြမယ်။ သမိုင်းဝင်ဘုရား ဟုတ်တယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် မန္တလေးမဟာမြတ်မုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ သမိုင်းကိုပါ ပြောပြဖို့ လိုလိမ့်မယ် သားရဲ့ "

ဦးရွှေမောင်က သူဖတ်မှတ်လေ့လာသိရှိထားသမျှ အထောက်အထားကိုးအကာများ ဖြင့် သူ့ဇနီးနှင့် သား တို့ နားလည်စေရန် စိတ်ရှည်ရှည်ဖြင့် ရှင်းလင်းပြောပြနေသည် ။

"မန္တလေးက မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးကို ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်တော်မြို့အနီး ရှေးခေတ်အခေါ် ခညဝတီနန်းမြို့မှာ သက်ရှိထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ရင်ငွေ့တော်ပေးပြီး သွန်းလုပ်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြတယ်"

"ဟာ....ဖေဖေကလည်း ဒီလိုဆိုရင် ဘုရားကြီးက မန္တလေးကို ဘယ်လိုရောက်သွားတာလဲ။ ပြီးတော့ ဒီဖောင်တော်ဦးစေတီတော်မြတ်နဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ"

သားဖြစ်သူ မောင်မင်းမင်းဇော်က သူသိချင်သည် များကို အလောတကြီး မေးနေလိုက်သည် ။ မောင်မင်း မင်းဇော်မှာ အငယ်ဆုံးအထွေးဆုံး သားဖြစ်ပြီး ယခုနှစ်ဆယ်တန်းဖြေထားပြီး ဖြစ်သည် ။ သွက်လက်ချက်ချာ၍ ဗဟု သုတလေ့လာလိုက်စားတတ်သည့် အလေ့အကျင့်ရှိသည် ။

"ဪ.....ဆိုင်တာပေါ့သားရယ်၊ ဖေဖေပြောပြမယ် သေသေချာချာမှတ်ထား၊ ဟိုတုန်းက ရခိုင်ပြည်မှာ တတိယ ခညဝတီခေတ်ကို အုပ်စိုးခဲ့တဲ့ စန္ဒသူရိယမင်း ထီးနန်းအုပ်စိုးနေတဲ့ ကာလ သက္ကရာဇ် ၁၂၃ ခုနှစ်မှာပဲ မဇ္ဈိမဒေသမှာ လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူခဲ့တယ်။ စန္ဒသူရိယမင်းဟာ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြော်ချင်လွန်းလို့ ဖူးတွေ့ရပါလိုကြောင်း အကြိမ်ကြိမ်ဆုတောင်းခဲ့သည် ။ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီးလည်း အကြိမ်ကြိမ် ပင့်ဆောင်နေခဲ့တယ်တဲ့ "

"ဟာ....ဖေဖေကလည်း ဟိုးအဝေးကြီး မဇ္ဈိမဒေသမှာ ရှိနေတဲ့ ဘုရားရှင်ကို ခညဝတီရခိုင်ပြည်ကို ကြွလာဖို့ အတွက် စိတ်မှန်းနဲ့ ပင့်လို့ ရပါ့မလား ဘုရားရှင်သိနိုင်ပါ့မလား"

"အိုး.....ဟဲဟဲ ရတာပေါ့ သားရဲ့ ။ အင်း...အထောက်အထားနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ဆရာကြီး ဦးမောင်မောင်တင် (မဟာဝိဇ္ဇာ) ရေးတဲ့ မန္တလေး

မဟာမြတ်မုနိဘုရား စာအုပ်နှင့် ရခိုင်ရာဇဝင်စာအုပ်တွေမှာ ဖော်ပြထားတာပဲ။ စန္ဒသူရိယမင်းက ဘုရားရှင်ကို အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ ပင့်ဖိတ်လိုက်တာကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်တော်မူတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က စန္ဒသူရိယမင်းနှင့် ငါဘုရားသည် ရှေးဘဝက မက္ခာတူဖက် မိတ်ဆွေရင်းဖြစ်ခဲ့ဖူးပေ၏။ ထိုကျေးဇူးကိုထောက်၍ ဖူးမြော်လိုခြင်း ပြင်းပြရာသည် ။ ရခိုင်ပြည်ကို မဖြစ်မနေ ကြွသွားရမည်သာတည်းလို့ ဘုရားရှင်မိန့်တော်မူခဲ့တယ် သားရဲ့ "

"နေ....နေပါဦး အစ်ကိုမောင်ကို ညီမ တစ်ခု မေးချင်တယ်"

"ဪ....မေးပါဗျာ၊ မေးပါ"

"ခုနက အစ်ကိုမောင်ပြောတဲ့ ခညဝတီရခိုင်ပြည်ဆိုတာ ဘုရားရှင် လက်ထက်ကတည်းကပင် ရှိနေခဲ့တာလား၊ အဲဒီကတည်းက ခညဝတီရခိုင်ပြည်လို့ ခေါ်လို့ လား ကဲ ပြောပါဦး"

ငြိမ်၍ နားထောင်နေသော ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်ကျင်ရွှေက သူသိချင်သည်ကို ဝင်မေးလိုက်သည် ။

"ဟာ....ရှိတာပေါ့ကွာ၊ တိတိကျကျပြောရမယ် ဆိုရင်တော့ ရခိုင်ပြည်ဆိုတာ ရှေးနှစ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာကပင် လူမျိုးနွယ်တစ်ခု အခြေချနေထိုင်ရာ၊ ပျော်မွေ့ရာ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်အဖြစ် တည်ရှိခဲ့တယ်။ ရခိုင်ပြည်မှာ ဝေသာလီခေတ်ဦးမှ စပြီး ရေတွက်လိုက်မယ်ဆိုရင် ရှေးနှစ်ပေါင်း ခုနစ်ထောင်ကျော်လောက်ကပင် ခညဝတီရခိုင်ပြည်နယ်လို့ အတည်တကျရှိနေခဲ့တယ်ဆိုတာ သမိုင်းရာဇဝင်အထောက်အထားအရ သိရှိကြရတာပေါ့ကွာ။ ဒါကြောင့် ခညဝတီမြို့ကို ပထမဆုံးစတင် တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ မာရယူမင်းဟာဆိုရင် ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ ဆူမာရိယံတို့ ပေါ်ပေါက်ချိန် (ဘီစီ-၃၃၂၆) နှင့် ခေတ်ပြိုင်ကျရောက်နေတဲ့ အတွက် ခညဝတီရခိုင်ပြည်

ည့်ဆိုတာဟာ မနေ့တစ်နေ့ကမှ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ မင်းတို့ သိထားဖို့ လိုတယ်နော်။ သားလေးလည်း သေသေချာချာ မှတ်ထားပေါ့။ နောင်တစ်ချိန် မသိတဲ့ လူကို ကိုယ်ကပြန်ပြီး ဖောက်သည် ချပြောပြရတာပေါ့ကွာ၊ ကဲကဲ.....ဟောဒီဆုတောင်းပြည့် ဖောင်တော်ဦး စေတီမြတ်ကြီးသမိုင်းကို ဆက်ပြောပြမယ်နော် သား"

ဦးရွှေမောင်က စကားကိုရည်လျားစွာပြောလိုက်၍ မောသွားသဖြင့် လေကိုဝအောင်ရှူသွင်းလိုက်ပြီး ခါးကိုဆန့်ထုတ်လိုက်သည် ။

"ဒီလိုဆိုရင် သက်ရှိထင်ရှား ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ခညဝတီ ရခိုင်ပြည်ကို ကြွမြန်းရောက်ရှိခဲ့တယ်ပေါ့နော် အစ်ကိုမောင်"

"အေး....ဟုတ်တယ်ကွ၊ တိုတိုပြောရရင်ကွာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ နောက်ပါတပည့်ငါးရာသော ရဟန်းများ နှင့် အတူ သိကြားမင်း ဖန်ဆင်းပေးထားတဲ့ ပြဿဒိယာဉ်ပျံထက်မှာ ကိန်းဝပ်စံပယ်တော်မူပြီး မဟာသက္ကရာဇ် ၁၂၃ ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်နေ့မှာ ရာဇဂြိုဟ်ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်ကနေ ရခိုင်ပြည် ခညဝတီမြို့ကို ဒေသစာရီကြွမြန်းခဲ့ပြီး ကျောက်တော်တောင်တန်းထိပ်မှာ သက်ဆင်းရပ်တန့်တော်မူနေတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မြင့်မိုရ်သီတာ တောတောင်လုံး တုန်လှုပ်ချောက်ချားပြီး မြေငလျင်တုန်လှုပ်ခဲ့တယ်။ ပုဗ္ဗနိမိတ်တွေလည်း ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ထူးခြားတဲ့ နိမိတ်တွေ ပြလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် စန္ဒသူရိယမင်းကြီးလည်း နန်းတော်ကနေ ငါးမိုင်လောက်ဝေးတဲ့ ကျောက်တော်တောင်ထိပ်ကို နောက်ပါအခြွေအရံစစ်သည် ဗိုလ်ပါများ နှင့် အတူ မြတ်စွာဘုရားရှင်တော်ထံမှောက် လာရောက်ဖူးတွေ့တာပေါ့။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကလည်း ဝမ်းပန်းတသာ တရားရေအေး တိုက်ပေးလိုက်တော့ ဘုရားဖူးပရိသတ်အပေါင်း ယောက်ျား၊ မိန်းမတစ်သောင်းတို့ ဟာလည်း

သောတာပန်တည်ကြပြီး တချို့လည်း ဘိက္ခုနီထေရီနှင့် ဘိက္ခုထေ ရာ
တွေဖြစ်သွားခဲ့ကြတယ်"

ဦးရွှေမောင်မှာ သူသိထားဖတ်ထားမှတ်ထားသမျှကို သူ့သားနှင့် ဇ
နီးတို့ သဘောပေါက်နားလည်အောင် ရှင်းပြပေးသည်။ ဆုတောင်းပြည့်
ဖောင်တော်ဦးစေတီတော်မြတ်ကြီး၏ ရင်ပြင်တွင် သူတို့ သားအမိသား
အဖ တစ်စု အေးအေးဆေးဆေး ဘုရားဖူးရင်း စကားပြော၍ ကောင်း
နေကြသည်။ အချိန်မှာ လည်း ည (၆) နာရီကျော် နေပြီဖြစ်၍ ဘုရားရင်
ပြင်တစ်ခုလုံး လျှပ်စစ်ရောင်စုံမီးတို့ ဖြင့် ရှုမငြီးဖွယ် သပ္ပာယ်လျက်ရှိနေ
သည်။

"နေပါဦး ဖေဖေရဲ့ ၊ ဖေဖေပြောတဲ့ အထဲမှာ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားကို
နားကြားလိုက်ရလို့ တချို့လည်း ဘိက္ခုနီထေရီနှင့် ဘိက္ခုနီထေရာတွေ
ဖြစ်သွားကြတယ်ဆိုတာ ဘာကိုပြောတာလဲဟင် ဖေဖေ"

"ဪ အေးအေး ဘိက္ခုထေရာဆိုတာ ရဟန္တာ ယောက်ျား၊ ဘိက္ခုနီ
ထေရီဆိုတာကတော့ ရဟန္တာမ တွေဖြစ်သွားကြတယ်လို့ ပြောတာပေါ့
ကွာ။ စန္ဒသူရိယမင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားပဒုမ္မာဒေဝီနှင့် သမီးတော် သုရမာတို့
လည်း ဘိက္ခုနီထေရီ ရဟန္တာမတွေ ဖြစ်သွားခဲ့ကြတယ်။ ပြီးတော့ စန္ဒသူ
ရိယမင်းကြီး ကိုယ်တော်တိုင်လည်း ဘုရားရှင်ကို နန်းတော်သို့ ကြွရော
က်သီတင်းသုံးပါရန် ပင့်လျှောက်လိုက်တဲ့ အတွက် နန်းတော်မှာ (၇) ရ
က်တတိတိ ရေမရောတဲ့ ဃနာနို့ဆွမ်းကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခွင့်ရခဲ့တယ်
။ စန္ဒသူရိယမင်းကြီးကလည်း ဒီမျှလောက် လှူဒါန်းခွင့်ရတာလောက်နဲ့
အားမရနိုင်ဖြစ်ပြီး နန်းတော်နဲ့ မနီးမဝေးမှာ ကျောင်းဆောက်၍
လှူဒါန်းလိုပါကြောင်း လျှောက်ထားလိုက်တဲ့ အခါမှာ ဘုရားရှင်က လ
က်မခံဘဲ နုစဉ်ဘဝကျင်လည်ခဲ့ဖူးတဲ့ (ဝက်သစ္စိတောင်) ကို ညွှန်ပြလိုက်

တဲ့ အတွက် အဲဒီတောင်မှာ ရွှေကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အမေကြီးရော မှတ်မိရဲ့ လား။ ပျင်းနေပြီလား ဟဲဟဲ"

"အောင်မယ်လေး....နားထောင်နေပါတယ် ဖေကြီးရယ်၊ ကဲ.....ဒါနဲ့ စန္ဒသူရိယမင်းကြီးရော ဘာဖြစ်သွားလဲ၊ ဆက်ပြောပြပါဦးလေ"

ဦးရွှေမောင်စကားပြောနေစဉ် ဟိုဘက်ကြည့်လိုက် သည် ဘက်ကြည့်လိုက်လုပ်နေသော ဇနီးသည် ဒေါ်ကျင်ရွှေအား ဦးရွှေမောင်က လှမ်းပြောလိုက်သည် ။ ဇနီးသည် ဒေါ်ကျင်ရွှေကလည်း သူနားထောင်နေသည့် အကြောင်း၊ စိတ်ဝင်စားလျက်ရှိကြောင်း သိရှိစေရန် ခင်ပွန်းသည် အား စကားကိုဆက်ပြောခိုင်းလိုက်သည် ။

ဦးရွှေမောင်က

"ဟာ့ စန္ဒသူရိယမင်းကြီး ဘာဖြစ်ရမှာ လဲ။ သူက ဘုရားရှင်ကို ဖူးလို့ မဝ၊ တရားနာလို့ မဝနိုင်အောင် ဖြစ်နေလေတော့ ဘုရားရှင်ပြန်ကြွသွားရင် ဘုရားရှင်ကိုယ်စား ဖူးမြော်နေနိုင်ဖို့ အတွက် ရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူ သွန်းလုပ်ခွင့်ပြုပေးဖို့ လျှောက်ထားလို့ မဟာမြတ်မုနိပုံတော် သွန်းလုပ်ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့တယ်"

"နေ.....နေပါဦး၊ အစ်ကိုမောင်ကို မေးရဦးမယ်၊ မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် သွန်းလုပ်ပေးခဲ့တယ်လို့ ညီမကြားဖူးတယ်။ အဲဒါ ဟုတ်လားဟင် အစ်ကိုမောင်"

"ဪ.....အဲဒါကတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် သွန်းလုပ်တာတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲကွာ၊ အေး...ဒါပေမဲ့ စန္ဒသူရိယမင်းကြီးဟာ မုနိ (၈)ဆူမှာ အကြီးဆုံးဖြစ်တော်မူမည့် ကိုယ်စားတော် မဟာမုနိရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီးကို ဘုရားရှင်နဲ့ တစ်ဆံခြည်မျှ မလွဲရလေအောင် သေသေချာချာ စေ့စေ့စပ်စပ်ကြီးကြပ်ပြီး တစ်ညလုံးသွန်းလုပ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအခါ

မှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ကလည်း မိမိရင်ငွေ့တော်ကိုပွတ်သပ်ပြီး ခုနစ်ကြိမ်ခုနစ်ခါ ထည့်သွင်းပေးခဲ့တဲ့ အတွက် အသက်ဝင်ပြီး ‘မဟာမုနိ ရုပ်ရှင်တော်မြတ်’ ရယ်လို့ ယခု တိုင်ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲနေခဲ့ကြတာပေါ့။ ကဲ... ..တိုတိုပြောရရင်တော့ကွာ အဲဒီရုပ်ပွားတော်ကို မဟာသက္ကရာဇ် ၁၂၃ ခု နှစ် ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မှာ စတင်သွန်းလုပ်ခဲ့တာဟာ နောက်တစ် နေ့ကဆုန်လဆုတ် (၁) ရက်နေ့ ကြာသပတေးနေ့ နံနက် နေထွက်ချိန် ရောက်မှာ ပဲ လုံးဝပြီးစီးခဲ့တယ်တဲ့ ။ ကဲ.....မှတ်မိကြပြီလားကွာ"

ဦးရွှေမောင်က စကားကိုအဆုံးသတ်ရင်း နားထောင်နေကြတဲ့ ဇနီး နှင့် သားကို မေးလိုက်သည် ။ သားဖြစ်သူ မောင်မင်းမင်းဇော်က သူသိချင်သည် များကို ဆက်မေးလိုက်ပြန်သည် ။

"မဟာမုနိရုပ်ပွားတော်မြတ်ဆိုတာ အခုသားတို့ ဖူးတွေ့နေရတဲ့ ဖောင်တော်ဦးစေတီထဲက ရုပ်ပွားတော်မြတ်ကို ပြောတာလားဟင် ဖေဖေ"

"ဟာ.....ဘယ်ဟုတ်မလဲ သားရဲ့ ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် ရင်ငွေ့ပေးပြီး သွန်းလုပ်ခဲ့တဲ့ ရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးဆိုတာက မန္တလေးမှာ ကိုးကွယ်ထားတဲ့ ဘုရားကြီးပေါ့သားရဲ့ ၊ အခု သားဖူးတွေ့နေရတဲ့ ဟောဒီဖောင်တော်ဦးစေတီထဲက မဟာမုနိရုပ်ပွားတော်ကတော့ မန္တလေးက ဘုရားကြီးက ဒီနေရာမှာ ဟောဒီနေရာမှာ ခေတ္တသီတင်းသုံးနေခဲ့တာကို အမှတ်တရဖြစ်စေဖို့ အတွက် ထုလုပ်ကိုးကွယ်ထားကြတဲ့ ရုပ်ပွားတော်ဖြစ်တယ်။ မှတ်ထားဦးနော်"

ဦးရွှေမောင်ကသားဖြစ်သူ မောင်မင်းမင်းဇော်၏ ဦးခေါင်းကို လက်ဝါးဖြင့် ပုတ်လိုက်ရင်း ပြောပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည် ။သားဖြစ်သူက ဆက်လက်မေးမြန်းသည် ။

"ဖေဖေ

ဒါဆိုရင်ရခိုင်ကပင့်လာတဲ့

မဟာမြတ်မုနိရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီးက မန္တလေးကို ဘယ်လိုဘယ်ပုံ ရောက်သွားတာလဲဟင် ဖေဖေ"

"အေး....သိရမှာ ပေါ့ကွာ၊ ဒါဟာသိထားသင့်တဲ့ အချက်ပဲ၊ ဒီက မေကြီးလည်း သေသေချာချာ နားထောင်၊ ကဲ..ထိုင်နေရတာလည်း ညောင်းလှပြီကွာ.....ကဲ....ထ"

ဦးရွှေမောင်တို့ သားအမိသားအဖသုံးယောက် စေတီတော်ကို လက် ယာရစ်လှည့်ပတ်ရင်း လေကောင်း လေသန့်ရှူရှိုက်ရင်း စကားပြောလာ ခဲ့ကြသည်။ ။

"ဘုရားရှင် ရင်ငွေ့တော်ပေးထားတဲ့ မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးဟာ ဓညဝတီနန်းမြို့ရဲ့ မြောက်ဘက်သီရိပုတ်တောင်ပေါ်မှာ ရှိတဲ့ ပရိပုဏ်သိမ်တော်ကြီးအတွင်းမှာ သီတင်းသုံးနေတဲ့ အတွက် ရခိုင်တစ်နယ်လုံး သာယာပြီး သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပခဲ့တယ်။ ဘုရားပုထိုးစေတီများ လည်း ပုဂံပြည်မှာ လိုပဲ အင်မတန်ပေါများ ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ရခိုင်ဘုရားတွေကို ရေတွက်တဲ့ အခါ (ပိတောက်ရွှေဝါ ဝင်းဝင်းဝါ၍) လို့ မှတ်တမ်းပြုခဲ့ကြတယ်။ ပြီးတော့ (သဇင်ပန်းခိုင် တမြိုင်မြိုင် ရခိုင်ဘုရားပေါင်း)လို့ လည်း အဆိုရှိခဲ့ကြသေးတယ်ကွ သားရဲ့ ၊ အဲဒီအဆိုနှစ်ရပ်ကို ပေါင်းလိုက်ရင် ဓညဝတီရခိုင်ပြည်မှာ ဘုရားပုထိုးပေါင်း မြောက်မြားစွာတည်ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုရမှာ ပေါ့ကွာ"

ဦးရွှေမောင်က ပြောလက်စစကားကို ရပ်ထားလိုက်ပြီး အဝေးသို့ ငေးနေလိုက်သည်။ ။ သူ့ဇနီးနှင့် သားတို့ ကလည်း မည်သို့မျှဝင်မမေးကြတော့ဘဲ ငြိမ်သက်စွာနေလိုက်ကြသည်။ ။

"ဒါပေမဲ့ သားရယ်၊ စန္ဒသူရိယမင်း လက်ထက်ပြီးတော့ နောက်ထပ် မင်းဆက်တော်တော်များများ ထိ သာသနာတော် စည်ပင်ထွန်းကားနိုင်

ခဲ့ပေမယ့် နောက်ဆုံးမှာ ဓမ္မရာဇ်ရာဇာမင်း နတ်ရွာစံပြီးတဲ့ နောက် အဲဒီ
မင်းရဲ့ တူတော်စပ်သူ (လက်ဝဲပျံသတိုးအောင်) ဆိုသူဟာ မြန်မာသက္က
ရာဇ် ၁၁၄၄ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်း လဆုတ် (၁၄)ရက် တနင်္ဂနွေနေ့မှာ
နန်းတက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီနေ့ကစပြီး ဓညဝတီရခိုင်တစ်ပြည်လုံး မင်းမဲ့ စရိ
က်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အချင်းချင်း လုယက်ဖျက်ဆီး တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်
လာလို့ ပြည်သူတွေလည်း ဟိုပြေး သည် ပြေးနဲ့ ကျီးလန့်စာစားဘဝ
ရောက်ခဲ့ကြရတယ်"

"အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့ လဲဟင် ဖေဖေ"

"ဘာဖြစ်ရမှာ လဲ သားရယ်၊ အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ ရှင်ဘုရင် ညံ့ဖျင်းလို့ ပဲပေါ
က္ကာ။ အုပ်ချုပ်စိုးစံတဲ့ ရှင်ဘုရင်ဟာ အရည်အချင်းပြည့်ဝခဲ့ရင် ယခင်က
လို တိုင်းပြည်သာယာအေးချမ်းပြီး စီးပွားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှာ ပေါ့။ အဲဒီ
ခေတ်က ရခိုင်ရှင်ဘုရင်ရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုညံ့ဖျင်းခဲ့လို့ တိုင်းပြည်ဖရိဖရဲဖြစ်
နေတဲ့ အတွက် မန္တလေးနေပြည်တော်က ဘိုးတော်မင်းတရားကြီး ကိုယ်
တော်တိုင်က တာဝန်ပေးအပ်လိုက်တဲ့ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာမင်းသားဟာ ဓ
ညဝတီ ရခိုင်ပြည်ကို သိမ်းပိုက်ဖို့ ချီတက်လာတယ်။ ၁၁၄၆ခုနှစ်၊ ပြာသို
လဆုတ် (၇) ရက်နေ့မှာ မြောက်ဦးမြို့ကိုသိမ်းပြီး တပို့တွဲလဆန်း (၁၁)
ရက်နေ့မှာ ရခိုင်တစ်ပြည်လုံးကို အပြီးအပိုင်သိမ်းပိုက်ခဲ့တယ်"

ဦးရွှေမောင်တို့ မိသားစုမှာ ဘုရားပြင်၌ လက်ယာရစ်သည့်
ပတ်လျှောက်လှမ်းနေကြရင်း ညောင်းညာလာသဖြင့် ရင်ပြင်၏ လူရှင်း
ရာထောင့်တစ်နေရာ၌ ထိုင်လိုက်ကြသည် ။ ဘုရားရင်ပြင်တစ်ခုလုံးမှာ
လည်း လျှပ်စစ်မီးရောင်ဖြင့် လင်းထိန်နေသည် ။ ဖောင်တော်ဦးစေတီမြ
တ်ကြီးမှာ လည်း ညအချိန်တွင် လျှပ်စစ်ရောင်စုံမီးတို့ ဖြင့်
ကြည်ညိုသဒ္ဒါပွားစရာ လွန်စွာ သပ္ပာယ်လျက်ရှိနေသည် ။ ဘုရားရင်ပြ

င်တစ်ခုလုံးလည်း ကြေးစည်သံ၊ တရားဓမ္မသံတို့ နှင့် အတူ ဘုရားဖူးများ ဖြင့် ရှုမငြီးဖွယ် သာယာလှပလျက်ရှိနေသည်။ ။

"ဟာ ဖေဖေကလည်း သားသိချင်နေတာက ဟောဒီဖောင်တော်ဦး စေတီတော်မြတ်ကြီးဟာ သမိုင်းဝင် ဘုရားလား၊ ဘယ်တုန်းက တည်ထားခဲ့သလဲလို့ မေးတာပါ ဖေဖေရာ"

မောင်မင်းမင်းဇော်က စိတ်မရှည်တော့သည့် လေသံမျိုးဖြင့် သူသိချင် ဇွတ်အတင်း မေးနေတော့သည်။ ။ ဦးရွှေမောင်က သား၏ ပခုံးကို သိုင်းဖက်လိုက်ရင်း

"အား.....ဟား.....ဟား.....ဟား.....ဟား သားက သိပ်လောတာပဲကွာ၊ စကားပြောတယ်ဆိုတာ အဆက်အစပ်နဲ့ အကျိုးအကြောင်းနဲ့ ပြောမှ ထိရောက်သေချာပြီး မှတ်မိလွယ်တယ်ကွ သားရဲ့ ၊ ကဲ.....နားထောင် ဖေဖေ ဆက်ပြောပြမယ်၊ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာမင်းက ရခိုင်ပြည်ကိုသိမ်းပိုက်ပြီး မင်းမိဖုရား၊ အခြွေအရံများ နန်းစဉ်ရတနာများ နှင့် အတူ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ ကိုယ်ပွားတော်မြတ်တဲ့ မဟာမြတ်မုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးကိုပါ မန္တလေးနေပြည်တော်သို့ ပင့်ဆောင်သွားခဲ့တယ်။ မဟာမုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးကို ၁၁၄၆ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း (၁၃) ရက်နေ့မှာ မဟာမြတ်မုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ် သီတင်းသုံးတည်ရှိရာ ပရိဝုဏ်သိမ်တော်ထဲမှ လက်လန်လေးရာလောက်ဝေးတဲ့ ဈေးချောင်းကမ်းဆိပ်အထိ မင်းခမ်းမင်းနားနဲ့ ပင်ပင်ပန်းပန်း ခဲရာခဲဆစ် ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီဆိပ်ကမ်းကမှ တစ်ဆင့် ကရဝိတ်ဖောင်တော်မှာ တင်ပြီး ဘေးဘယ်ညာမှာ ရွှေလောင်းလှေ ငွေလောင်းလှေတွေနဲ့ ပင့်ဆောင်လာခဲ့တာဟာ မြောက်ဦးမြို့ဆိပ်ကမ်းကိုရောက်တော့ မြို့သူမြို့သားတွေက ဆွမ်း၊ ကွမ်း၊ လက်ဖက်၊ သောက်တော်ရေ၊ အမွှေးနံ့သာ ဆီမီးရောင်စုံတွေနဲ့ ပူဇော်လိုက်ကြတာ

ဟာ ပွဲတော်ကြီးတမျှ စည်ကားခဲ့တယ်ကွ။

အေး...အဲဒါကမှ တစ်ဆင့် မြစ်ကြောင်းအတိုင်းပင့်ဆောင်လာလိုက်တာဟာ ၁၁၄၆ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆုတ် (၇) ရက်နေ့မှာ ဟောဒီတောင်ကုတ်မြို့ဆိပ်ကမ်းကို ရောက်ရှိခဲ့တယ်။ တောင်ကုတ်မြို့သူ မြို့သားတွေက သောင်းသောင်းဖျဖျ ကြိုဆိုဖူးမြော်ခဲ့ကြတယ် သားရဲ့ ။ ကျေနပ်ပြီလား၊ ဒီက မေကြီးရော မှတ်မိရဲ့ လား၊ ဟဲ....ဟဲ ညောင်းနေပြီလား၊ ပျင်းနေပြီလား ဟဲ.....ဟဲ"

"အခုလို စိတ်ရှည်လက်ရှည်နဲ့ ပြောပြတဲ့ အတွက်လည်း အစ်ကိုမောင်ကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင် ဟင်း.....ဟင်း.....ဟင်း"

ဦးရွှေမောင်၏ ဇနီးဒေါ်ကျင်ရွှေက ခင်ပွန်းသည် ၏ လက်မောင်းရင်းကို ဆွဲကိုင်လှုပ်ယမ်းရင်း ဝမ်းသာအားရ ရွှင်ပျစွာဖြင့် ပြောပြလိုက်သည် ။

"ကဲ....ကဲ ဒီနေရာထိုင်တာကြာပြီ စကားပြောရတာပိုပြီး အသက်ဝင်အောင် ဟိုဘက်နားက မဟာမြတ်မုနိရုပ်ပွားတော်ကို ဖူးမြော်ရင်း ပြောပြတာပေါ့ကွာ လာ....ထ"

သားအမိ သားအဖ ဥယောက် မဟာမုနိရုပ်ပွားတော်ကို ဖူးမြော်ရင်း ဆုတောင်းနေလိုက်ပြန်သည် ။

"ဒီစေတီအကြောင်းကို ဖေဖေ ဆက်ပြောပြမယ်။ မဟာမုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီး တောင်ကုတ်မြို့ ဆိပ်ကမ်း ယာယီစံကျောင်းတော်မှာ စံမြန်းသီတင်းသုံးနေခဲ့တာ တစ်လခန့်ကြာတဲ့ အခါမှာ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာကလည်း မဟာမုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးကို

အချိန်ကာလအတော်ကြာကြာ သီတင်းသုံးစံမြန်းတော်မူခဲ့တာကို အမှတ်တရဖြစ်စေဖို့ နဲ့ နောင်လာနောင်သားတို့ အမှတ်တရဖြစ်စေဖို့ အတွက်

က် ရည်ရွယ်ပြီး စေတီတော်တစ်ဆူ တည်ထားခဲ့ဖို့ ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အတွက် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ ကိုယ်တော်တိုင် ဘုရားတတ္ထကနယ်မြေသတ်မှတ် ပန္နက် ရိုက်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ ရှေးရခိုင်မင်းအဆက်ဆက် နန်းဦးမှာ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြတဲ့ ဓာတ်တော် (၁၂)ဆူကိုပါ ဌာပနာပြီး တောင်ကုတ်မြို့ ဖောင်တော်ဦး ဆုတောင်းပြည့်စေတီတော်မြတ်ကြီးကို ၁၁၄၆ ခုနှစ်။ တပေါင်းလထဲမှာ တည်ထားပြီးစီးခဲ့တဲ့ အတွက် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းမှာ လည်း တပေါင်းလဆန်း (၁၀) ရက်နေ့မှ လဆုတ် (၁) ရက်နေ့အထိ ဖောင်တော်ဦးဘုရားပွဲတော်ကို စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာနဲ့ ပဲ ကျင်းပကြတယ်။ အဲဒီမှာ ကုန်းပွဲ ရေပွဲတွေလည်း ပါတယ်။ ရိုးရာလှေပြိုင်ပွဲနဲ့ ကျင်းကိုင်ပွဲတွေ၊ ဇာတ်သဘင်ပွဲတွေ ပါတာပေါ့ကွာ။ သိပ်ပျော်စရာကောင်းတဲ့ ပွဲပဲပေါ့ကွာ။"

"ဟာ....သားလည်း ကြုံဖူးချင်လိုက်တာ ဖေဖေရာ၊ ဪ....ဒါနဲ့ ဖေဖေ မဟာမုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီး မန္တလေးကိုရောက်အောင် ဘယ်လိုပင့်ဆောင်သွားကြတာလဲ ဟင်"

"အေး.....ဖေဖေပြောပြမယ်။ ဟောဒီဖောင်တော်ဦး စေတီတော်မြတ်ကြီးမှာ ကိန်းဝပ်စံပယ်တော် မူနေခဲ့တဲ့ မဟာမုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးကို တောင်ကုတ်တောင်ကြားလမ်းကပဲ စွပ်ဖားလှည်းနဲ့ ပဲ ခဲရာခဲဆစ် ပင့်ဆောင်သွားကြတယ်။ ပန်းတောင်းကိုရောက်တဲ့ အခါ ရွှေဖောင်တော်နှစ်စင်းတွဲနဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းအတိုင်း ပင့်ဆောင်သွားခဲ့ကြတာဟာ ၁၁၄၇ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၂ရက် ကြာသပတေးနေ့ မှာ စစ်ကိုင်းမြို့ကိုရောက်ပြီး အဲဒီလပြည့်ကျော် ၁၅ ရက်နေ့မှာ ပဲ အမရပူရရွှေမြို့တော်ကို ချောမောစွာ ရောက်ရှိသွားခဲ့ကြတယ်ကွာ၊ ကဲ....သား ဟောဒီတောင်ကုတ်မြို့ ဆုတောင်းပြည့်ဖောင်တော်ဦး စေတီရဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို သိလိုက်ရပြီ မဟုတ်လား၊ မှတ်ကောမှတ်မိ

ရဲ့ လားကွ ဟေ ဟဲ....ဟဲ"

ဦးရွှေမောင်က သူ၏ သား မောင်မင်းမင်းဇော်၏ ဦးခေါင်းကို ယုယကြင်နာစွာပွတ်သပ်ရင်း ရယ်ရယ်မောမောဖြင့် မေးလိုက်သည်။

"ဟုတ်ကဲ့....မှတ်မိပါတယ် ဖေဖေ"

"အေး....အေး စွဲစွဲမြဲမြဲမှတ်သားထားပေါ့ကွာ၊ နောင်တစ်ချိန်မှာ ဘုရားသမိုင်းကို မသိသေးတဲ့ လူနဲ့ တွေ့ရင် သားကတစ်ဆင့် ပြန်ပြောပေါ့ကွာနော်။ ဝစီကုသိုလ်ရတာပေါ့။ ကုသိုလ်ဆိုတာ ယူတတ်မှ ရတာကွ၊ ဒါနဲ့ ဆက်ပြောလိုက်ရဦးမယ်။ ဒီဖောင်တော်ဦးစေတီတော်ကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့စဉ်ကတော့ ဉာဏ်တော် ၁၀ တောင်ပဲရှိခဲ့တယ်ကွ။ နောက်တော့ ဘုရားဒါယိကာမကြီး ဒေါ်ရွှေမယ်က ၁၂၇၁ ခုနှစ်မှာ မန္တလေးမြို့မှာ ရှိတဲ့ အိမ်တော်ရာစေတီတော်ကြီးနဲ့ ထပ်တူထပ်မျှ ပုံတူကျအောင် ပြန်လည်မွမ်းမံ တည်ထားခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ ဒီစေတီတော်မြတ်ကြီးက သိပ်တန်ခိုးကြီးတယ်ကွ သိလား။ ၁၃၀၃ ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ဟာ တောင်ကုတ်မြို့ကို ဂျပန်တပ်က ဗုံးကြဲခဲ့တဲ့ နေ့ပေါ့ကွ၊ အဲဒီနေ့ကစပြီး တောင်ကုတ်မြို့ဟာလည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးရဲ့ ဗုံးဒဏ်၊ အမြောက်ဒဏ်ကြောင့် လူနေတိုက်တာ အဆောက်အအုံတွေ ပျက်စီးပြီး သေသူသေ၊ ပြေးသူပြေးနဲ့ တစ်မြို့လုံး လူသူကင်းမဲ့ခဲ့ရတယ်။ ဗုံးဒဏ်ခံထားရတဲ့ အတွက် တစ်မြို့လုံးမှာ လည်း အဆောက်အအုံပျက်တွေ၊ ချိုင့်ခွက်ကြီးတွေနဲ့ သုသာန်တစ်စသချိုင်းလိုပဲပေါ့ကွ။ အေး....ဒါပေမဲ့ စစ်ကြီးပြီးသွားလို့ တောင်ကုတ်မြို့သားတွေဟာ ကိုယ်မြို့ကိုယ့်ရပ်ပြန်ရောက်လာကြတဲ့ အခါ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကြောင့် မိမိအိမ်နှင့် လမ်း၊ မြေနေရာကိုပင် မမှတ်နိုင်အောင် ဖြစ်နေခဲ့ကြပေမယ့် ဟောဒီ ဖောင်တော်ဦးစေတီ တော်မြတ်ကြီးကတော့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်တာကိုတော့

င် လုံးဝမသိလိုက်သလို လုံးဝအနေအထားမပျက်၊ ပုံစံလုံးဝမပျက်ဘဲ ရွှေ
တောင်ကြီးပမာ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်ကျန်ရှိနေခဲ့တယ်တဲ့ ကွ။ ဘ
ယ်လောက် တန်ခိုးကြီးသလဲကွာနော်။ အဲဒါကြောင့် မြို့သူမြို့သားတွေနဲ့
ကြားသိရသူအားလုံးဟာ စေတီတော်ကြီးရဲ့ တန်ခိုးကြီးမား၊
ဂုဏ်ရှိန်များကို ချီးကျူးလို့ မကုန်၊ ဖူးမြော်လို့ မဝ၊ လှူကြတန်းကြနဲ့ ဒါန
ကုသိုလ်များကို အထူးစီမံပြုလုပ်ခဲ့ကြတာဟာ ဒီနေ့အထိပါပဲကွာ။ ဆု
တောင်းတိုင်းလည်း ပြည့်တယ်လို့ ယုံကြည်ကြတယ်။ ကဲ...သားသိချင်
တာ သိရပြီမဟုတ်လား။ ကျေနပ်ပြီနော်။ ကဲ.....မေကြီးထ ဟောဒီဆု
တောင်းပြည့်ဘုရားမှာ လိုတဲ့ ဆုကိုတောင်းလိုက်ပါ။ ဆုတောင်းပြည့်ပါ
တယ်ကွာနော်"

ဦးရွှေမောင်တို့ မိသားစုမှာ တောင်ကုတ်မြို့၏ ကျက်သရေဆောင်
ဆုတောင်းပြည့်ဖောင်တော်ဦး စေတီတော်မြတ်ကြီးအား လေးလေးနက်
နက် ဖူးမြော်ဦးချကန်တော့လိုက်ကြပြီး လိုရာဆုများကို တောင်းကြကာ
ကြည်နူးလန်းဆန်းစွာ ပြန်လာခဲ့ကြတော့သည် ။

မွေးရပ်မြေသို့ လွမ်းဆွတ်သတိရစွာဖြင့်။

မင်းရွှေမင်း (တောင်ကုတ်)